

CAR : 4

การพัฒนาสมรรถภาพทางกายนักเรียนรายวิชา พ 31101 มาศเกตบอด

โดยใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนเลขพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย

รายวิชา พ 31101 (มาศเกตบอด)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562

นายสมชาย ไสภารักษ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

โรงเรียนเลขพิทยาคม

อำเภอเมือง จังหวัดเลย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ก

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการโรงเรียนเลยพิทยาคม รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย ตลอดจนทั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ ขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2561 ทุกคนที่ให้ข้อมูล และที่ขาดไม่ได้ต้องขอขอบคุณคณะคุณครูที่มงานแผนงานโรงเรียน คุณครูฝ่ายICT ทุกท่านที่ได้บันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลและลงใน แผ่นCD จนทำให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สะดวก รวดเร็ว บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษาจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สมชาย โสภารักษ์

ชื่อเรื่อง การพัฒนาสมรรถภาพทางกายนักเรียนรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล โดยใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ชื่อผู้วิจัย นายสมชาย ไสภารักษ์

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ทำการวิจัยเมื่อ วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ถึง วันที่ 5 กันยายน 2562 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรายวิชาพ 31101 บาสเกตบอลโดยใช้เกม

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 ที่ได้รับการพัฒนาสมรรถภาพทางกายมีทักษะปฏิบัติการเรียนวิชาบาสเกตบอล ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ คือระดับน้อย หลังจากได้รับการพัฒนาสมรรถภาพทางกายฝึกปฏิบัติโดยเกมแบบต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการเรียนวิชาบาสเกตบอลได้สูงขึ้นและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น สามารถเล่นทีมได้ดี และสนุกสนานมากขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และนักเรียนมีเจตคติต่อวิชาบาสเกตบอลดีขึ้นมากด้วย

ก

คำนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน โดยยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูผู้สอนจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ เน้นห้องเรียนคุณภาพ มีการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพผู้เรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อ นวัตกรรม วัสดุประเมินผลตามสภาพจริงและรายงานผลหาจุดเด่นจุดด้อยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน

งานวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอการวิเคราะห์ผู้เรียนในวิชา พ 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยนำเสนอผลการพัฒนาการทางร่างกายของนักเรียนอย่างเป็นระบบ

ขอขอบพระคุณ นายนราธิป เจียมสงวน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ นายชัยเวช สุวรรณวงศ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ที่ให้คำแนะนำ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ หวังว่างานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

ง
สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
สมมติฐาน	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
ความหมายของงานวิจัยในชั้นเรียน	3
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักกีฬา	9
การพัฒนาทักษะกีฬา	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ	12
ความหมายของเกม	24

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การสร้างเครื่องมือ	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลข้อมูล	15
ตารางแสดงผลจำนวนและค่าร้อยละ	15
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	12
สรุปผลการวิจัย	25
อภิปรายผล	26
ข้อเสนอแนะ	26
บรรณานุกรม	27
ภาคผนวก	29

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการสอนการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย วิชาบาสเกตบอล โดยการใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย	30
2	แสดงค่าร้อยละของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการพัฒนา สมรรถภาพทางกายวิชาบาสเกตบอล ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ จากการวัดผลประเมินผลก่อน และหลังเรียนของแผนการสอนรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	31
3	แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้เกมการฝึกทักษะ การยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่องโดยการประเมินหลังฝึกปฏิบัติ 2 ครั้ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 จำนวน 40 คน โรงเรียนเลยพิทยาคม อ.เมือง จ.เลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562	33
4	แสดงเจตคติของนักเรียนต่อการฝึกปฏิบัติ รายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล ของนักเรียนที่มีทักษะไม่ผ่านเกณฑ์ เกี่ยวกับเรื่องการยิงประตู บาสเกตบอล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562	34

ฉ

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างวงจรการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน	6
2	วงจรการจัดการ	15
3	วงล้อเดมมิ่ง	21
4	กระบวนการPDCA	22

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีลักษณะเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐาน และเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษามีบทบาท ภาระหน้าที่โดยตรงที่จะต้องนำมาตรฐานกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดสู่รายละเอียดในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ กล่าวคือสถานศึกษาจะต้องทำรายละเอียดหลักสูตรของตนเองเพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและสนองความต้องการของชุมชนตลอดจนความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ (สำนักนเทศและพัฒนา มาตรฐานการศึกษา. 2542 : ค)

โรงเรียนเลยพิทยาคม ได้มีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาทักษะกีฬา ให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬา ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียน เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย โดยใช้กีฬาเป็นสื่อเป็นประจำทุกวันในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน เพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมสุขภาพและสุขนิสัยของเยาวชนในโรงเรียนให้ห่างไกลยาเสพติดซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐาน สมศ.ที่ต้องการให้เกิดกับตัวผู้เรียนในมาตรฐานที่ 7 ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพกายและออกกำลังกายสม่ำเสมอ ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง และมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ในมาตรฐานที่ 15 ตัวบ่งชี้ที่ 15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม และตัวบ่งชี้ ที่ 15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะดนตรี/นาฏศิลป์และกีฬานันทนาการ (กระทรวงศึกษาธิการ.2551:1-3)

พลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าการศึกษาแขนงอื่น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ด้วยการเข้าร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา กิจกรรมต่างๆได้รับการคัดสรรเป็นอย่างดีแล้วในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์จากการเรียนทักษะที่ครูเป็นผู้สอน และจัดขึ้นอย่างสนุกสนานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มีพัฒนาการเป็นผลดีต่อร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม อันเป็นผลสืบเนื่องจากการปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาส่วนผลทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม นั้นเป็นผลที่ติดตามมาอย่างใกล้ชิด (นิติพันธ์ สระภักดิ์. 2542 : 3-5)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเลยพิทยาคมพบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในรายวิชาพลศึกษา กีฬาบาสเกตบอล ซึ่งผู้เรียนส่วนหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติทักษะพื้นฐานกีฬาบาสเกตบอลได้ และเรียนรู้ได้ช้า ทั้งนี้เนื่องมาจากมีสมรรถภาพทางกายที่ไม่พร้อมทำให้ขาดทักษะกระบวนการในการคิดรวบยอด ไม่เข้าใจความหมายและวิธีการต่างๆที่เป็นพื้นฐานในการเรียนเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานกีฬาบาสเกตบอล จากนโยบายของโรงเรียนและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งจากปัญหาที่ค้นพบดังกล่าวข้างต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสมรรถภาพทางกายโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า นายสมชาย โสภารักษ์ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ทางกีฬาบาสเกตบอล ให้กับผู้เรียนทุกภาคเรียน และทุกปีการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562
2. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาบาสเกตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

สมมุติฐานการวิจัย

การพัฒนาสมรรถภาพทางกายนักเรียนโดยใช้เกม มาสอนเสริมนักเรียนในรายวิชาบาสเกตบอล นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชากีฬาบาสเกตบอลได้ดีขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 592 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 45 คน ที่มีสมรรถภาพทางกายที่ทดสอบเก็บคะแนนแล้วได้คะแนนน้อย (ไม่ผ่านเกณฑ์)

การสอนโดย เป็นการสอนในเนื้อหารายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล เรื่องการปฏิบัติทักษะ พื้นฐานกีฬาบาสเกตบอล เพิ่มจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยการใช้เกมการเล่นเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงที่เรียนและใช้เวลาหลังเลิกเรียนทุกวันวันละ 1 คาบ ตลอดปี การศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ ความก้าวหน้าไปตามขั้นตอนและสามารถวัดได้ด้วยการบันทึกการเปลี่ยนแปลงความสามารถที่แสดงออกในแต่ละครั้ง

สมรรถภาพทางกาย หมายถึง ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายไม่ว่าจะเป็นทางด้าน ความแข็งแรง ความอดทน ความเร็ว ความคล่องแคล่วว่องไว ความอ่อนตัว ความอดทนของระบบ ไหลเวียนเลือด และระบบการหายใจ

ทักษะ หมายถึง เป็นความสามารถของนักกีฬาซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และการฝึกหัด นักกีฬาที่มีทักษะสูงก็จะแสดงความสามารถได้ในระดับสูง

เกม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้น โดยการใช้ผู้เล่นเล่นเกม ภายใต้ข้อตกลงหรือ กติกาบางอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เล่นจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะมีผลออกมาใน รูปการแพ้ การชนะ หรือเสมอกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 งานวิจัยในชั้นเรียน
  - 2.1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 2.1.2 ขอบเขตการทำวิจัยในชั้นเรียน
  - 2.1.3 กระบวนการทำงานวิจัยในชั้นเรียน
- 2.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักกีฬา
- 2.3 การพัฒนาทักษะกีฬา
- 2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ
- 2.5 ความหมายของเกม

2.1 งานวิจัยในชั้นเรียน

2.1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษา ซึ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 6) ให้ความหมายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูในชั้นเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีการดำเนินการที่มีแผนชัดเจน กระทำอย่างรวดเร็ว สามารถนำผลมาใช้ได้ทันที ในระหว่างการทำวิจัยจะมีการสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้นั้นจะนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมีจุดเน้นที่เป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนจะมีการทำอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะได้ผลตามเป้าหมายที่ต้องการ

อัจฉรา สระวาสี (2540) และประวิต เอรารวรรณ์ (2542) ได้ให้ความหมายสอดคล้องกันว่าการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติมุ่งศึกษาทำความเข้าใจในงานหรือกิจกรรมในหน้าที่เพื่อค้นหาวิธีแก้ไข ปรับปรุงพัฒนางานหรือกิจกรรมนั้น ส่วนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าของครู จัดว่า

เป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมนักเรียน และคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

พิชิต ฤทธิจรูญ (2544, หน้า 24) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยปฏิบัติการที่ครูได้แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544, หน้า 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน โดยทำพร้อม ๆ กันไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ศิริพงษ์ เสาภายน (2546, หน้า 95) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การสืบเสาะหาความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยปัญหาในบริบทของชั้นเรียนที่แคบกว่าการวินิจฉัยปัญหาทางการศึกษาทั่ว ๆ ไป รวมทั้งการแก้ปัญหาที่จะต้องกระทำเฉพาะภายในบริบทที่จำกัด

ชัยพจน์ รัชงาม (2547, หน้า 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งจากการสำรวจ พบว่า สาเหตุของปัญหาการเรียนการสอนมาจากนักเรียน วิธีการสอน สื่อการสอน และสภาพแวดล้อม การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นวิธีหนึ่งที่ครูสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524:5) ได้ให้ความหมายของการวิจัยไว้ว่า การวิจัยเป็นกระบวนการพิจารณาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหานั้น เพื่อตีความและหาข้อสรุปในปัญหานั้นอย่างมีระบบ

สุวิมล ว่องวานิช (2547, หน้า 21) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงาน ในสถานศึกษาได้มี โอกาสวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของครูและผู้เรียน

จากความหมายและแนวคิดที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนที่มีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในชั้นเรียนอย่างมีระบบ และขั้นตอนเพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้

2.1.2 ขอบเขตการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างครูและนักเรียน และบทบาทครู คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรให้กับนักเรียนทั้งชั้น การสอนในชั้นเรียน ไม่ใช่การบอกหนังสือ หรือการบอกให้จดหนังสืออย่างเดียว การสอนในชั้นเรียนครูจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งชั้นซึ่งมีความสามารถพื้นฐานแตกต่างกันออกไป ทำให้บางครั้งเกิดปัญหากับผู้สอนที่ต้องจัดกิจกรรมหลากหลายสนองต่อผู้เรียนแต่ละคน การสอนควบคู่กับการสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนในชั้นมาวิเคราะห์ ศึกษาสภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องดำเนินการตลอดเวลา การวิจัยในชั้นเรียนจะเกิดขึ้นหลังจากครูสรุปได้ว่าปัญหาคืออะไร เกิดที่ไหน และมีแนวทางจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร กล่าวคือ **ครูก็คิดหาวิธีการแก้ปัญหาแล้วได้นำไปทดลองใช้จนได้ผลแล้วพัฒนาเป็นนวัตกรรม สามารถนำไปเผยแพร่ได้ต่อไป** การวิจัย ในชั้นเรียนควรมีลักษณะ คือ เป็นการวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนทำการวิจัยเพื่อนำผลวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน ทำการวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอน คือ สอนไปวิจัยไป แล้วนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหานั้นในชั้นเรียน และทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

หลักการ

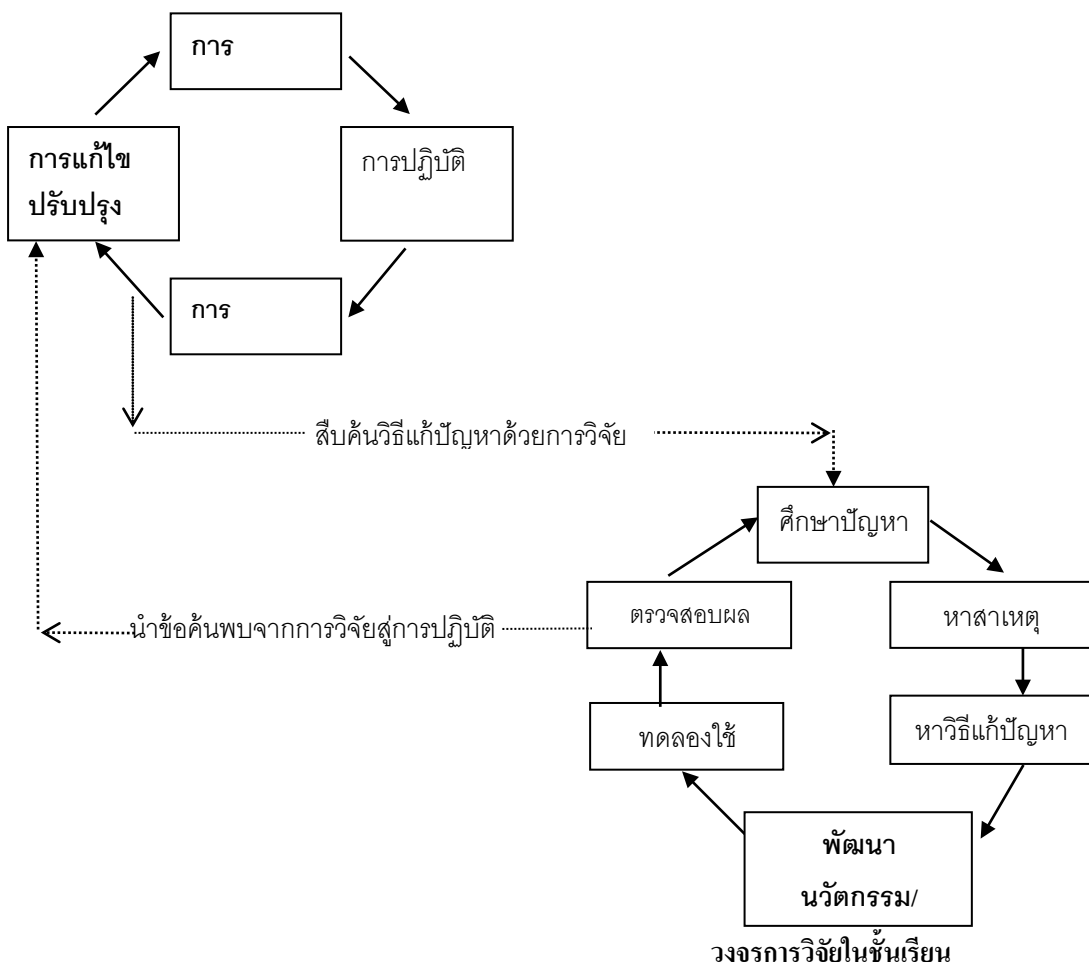
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีจิตใจที่ดีงาม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอย่างแท้จริงที่ตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มุ่งแก้ปัญหาที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นครั้ง ๆ ไป เป็นการวิจัยปัญหาของผู้เรียนในชั้นเรียนของตนเอง เพื่อแก้ปัญหการเรียน การสอนเฉพาะชั้นเรียนนั้นๆ

เป้าหมายที่สำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนางาน พัฒนาคณะ และพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา และองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

การวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างจากการวิจัยในโรงเรียน คือ กลุ่มตัวอย่างและเป้าหมายของการวิจัยในชั้นเรียนจะใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก ใช้ศึกษาในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งและมีเป้าหมายคือ การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเชื่อว่า ถ้าครูใช้กิจกรรมการสอนที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบรรลุเป้าหมายทางการพัฒนานักเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยโดยครูผู้สอนในห้องเรียนกับนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครูรับผิดชอบขอบเขตการวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะให้ความสำคัญกับการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

วงจรการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ภาพประกอบที่ 1. ความสัมพันธ์ระหว่างวงจรการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน

2.1.3 กระบวนการทำงานวิจัยในชั้นเรียน

การทำวิจัยของครูเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยครูเป็นผู้เรียนรู้และวิเคราะห์วิจารณ์ผลที่ได้จากการปฏิบัติจะทำให้ได้รูปแบบการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของชั้นเรียนและระบบของโรงเรียนของตนได้อย่างแท้จริงนักการ

ศึกษาหลายท่านได้แนะนำขั้นตอนของการทำวิจัยในโรงเรียน โดยคำนึงถึงลักษณะการปฏิบัติงาน และข้อจำกัดของครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนไว้ดังนี้

ศุววัฒนา สุวรรณเขตนิยม (2537 : 8 – 11) ได้แนะนำกระบวนการของการวิจัยในโรงเรียนในลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนางานว่าในกระบวนการของการพัฒนางานนั้นมีขั้นตอนใหญ่ ๆ 4 ขั้นตอน กล่าวคือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ต้องการให้ชัดเจน

ขั้นที่ 2 การประเมินสถานะเริ่มต้นเพื่อคุณภาพหรือสถานะในปัจจุบันนี้ว่ามีลักษณะอย่างไรและแตกต่างจากสถานะเป้าหมายที่ต้องการในลักษณะใด

ขั้นที่ 3 การวางกระบวนการและการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขไปเรื่อย ๆ โดยมีขั้นตอนย่อย คือ

1) การพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ในการเปลี่ยนแปลงจากสถานะเริ่มต้นไปสู่สถานะเป้าหมาย

2) การประเมินทางเลือกต่าง ๆ เพื่อตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดในการพัฒนา

3) การดำเนินการพัฒนาตามแผนของทางเลือกที่เลือกไว้

4) การติดตามกำกับและประเมินการดำเนินงาน เพื่อให้รู้ว่าการพัฒนา กำลังเป็นไปในทิศทางและลักษณะที่ต้องการใช่หรือไม่และเพื่อให้รู้ว่าจะต้องปรับเปลี่ยนอะไรอีกเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลจากขั้นนี้จะทำให้ได้แผนดำเนินการในระยะต่อไป

5) การดำเนินการพัฒนาตามแผนฉบับที่ปรับปรุง

6) ติดตามกำกับและประเมินการทำงานตามแผนฉบับปรับปรุง

ขั้นที่ 4 การประเมินผลรวมสรุปว่าได้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนามากน้อยเพียงใด เมื่อนำกระบวนการพัฒนาดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกับโปรแกรมการวิจัยในชั้นเรียนแล้ว รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านใดด้านหนึ่งภายใต้บริบทหนึ่งน่าจะเป็นโปรแกรมการวิจัยที่มีระยะของการทำวิจัยอย่างน้อย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะแรก เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาของการเรียนและการจัดการเรียนการสอน

ระยะที่สอง เป็นการวิจัยเพื่อทดลองวิธีการพัฒนาหรือนวัตกรรมทางการเรียนและการสอน

ระยะที่สาม เป็นระยะที่ครูนักวิจัยต้องการพิสูจน์ความจริงที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับผลหรือวิธีการหรือนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมาต่อการเรียนของนักเรียน ในขั้นนี้ครูจะทำการวิจัยเชิงทดลองโดยจะมีกลุ่มควบคุมและมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนต่าง ๆ ให้มากขึ้นเพื่อให้ผลการพิสูจน์มีความตรงภายในและความตรงภายนอกยิ่งขึ้นควรทำการทดลองในหลายบริบท

นอกจากนี้ อุทุมพร จามรมาน (2537 : 40 – 49) ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยของครูไว้ในลักษณะของแนวปฏิบัติภายใต้ข้อจำกัดของครูในโรงเรียนว่าประกอบด้วย 10 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การระบุข้อสงสัย ข้อขัดข้อง ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน กระบวนการเรียน กระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน นอกห้องเรียน

ขั้นที่ 2 การระบุปัญหาข้อสงสัยที่กระชับ มีขนาดเล็กและสามารถทำได้ ในขั้นนี้ครูตัดสินใจเลือกเรื่องที่สามารถทำได้หรือเลือกนักเรียนที่มีปัญหาที่ต้องแก้ไขก่อนนั้นคือครูจัดลำดับความจำเป็นและความสำคัญของเรื่องที่คุณสามารถทำได้ภายใต้เวลา แรงงาน และสติปัญญาของคุณ

ขั้นที่ 3 การแสวงหาคำตอบ ความช่วยเหลือ แหล่งความรู้ในเบื้องต้น เมื่อครูกำหนดประเด็นปัญหาที่คุณสามารถทำได้แล้ว ครูใช้การปรึกษา การอ่าน การถามคนอื่น การแสวงหาแหล่งที่ครูจะไปหาคำตอบ เช่น ศึกษานิเทศก์ ครูอื่น ผู้บริหาร นักวิชาการ หนังสือ ห้องสมุด บุคคลทั่วไป รายงานต่าง ๆ ฯลฯ ที่คุณอาจได้รับแนวทางเพื่อนำไปสู่คำตอบและการปฏิบัติต่อไป

ขั้นที่ 4 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ เมื่อได้แนวทางที่พอจะเห็นทางในการปฏิบัติแล้ว ครูระบุขั้นตอนการปฏิบัติว่าจะทำอะไร เมื่อไร อย่างไร กับใคร

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติ ครูดำเนินงานไปพร้อมกับงานประจำของคุณเป็นการสร้างระบบภายในบทบาทหน้าที่ของคุณ (Built-in) เป็นการดำเนินงานที่แฝงอยู่ในบทบาทหน้าที่หลักซึ่งการปฏิบัตินี้ได้แก่ การสังเกตเพิ่ม การให้ความสนใจเพิ่ม การพูดคุยเพิ่ม การจดบันทึกผลการใช้เวลาเพิ่มนอกเหนือจากงานประจำ การจดบันทึกเป็นระยะจะช่วยให้คุณไม่ลืมสิ่งที่ทำไปแล้ว การจดบันทึกสิ่งที่ยากทำ ได้ทำ วิธีทำ และผลทุกครั้งอย่างสั้น ๆ จะช่วยให้คุณเขียนรายงานได้ชัดเจนและเป็นระบบ

ขั้นที่ 6 การอ่านสิ่งที่บันทึกและสังเกตเพิ่มเติม ครูอ่านสิ่งที่บันทึกไว้เป็นระยะ ๆ ขมวดหรือสรุปเป็นตอน ๆ ถึงสิ่งที่ทำไปแล้วและผลที่เกิดขึ้น แล้วหาวิธีทำต่อ เปรียบเทียบผลที่ได้ในอดีตกับผลที่เพิ่งได้รับว่าเหมือนกันหรือต่างกัน เปรียบเทียบวิธีไว้เป็นระยะ ๆ ว่าวิธีใดให้ผลมากกว่า โดยเขียนรายงานสรุปเป็นระยะ ๆ

ขั้นที่ 7 การสรุปเป็นช่วง เมื่อดำเนินการไประยะหนึ่ง ครูประมวลผลว่า ปัญหาที่สงสัยได้รับการแก้ไขบ้างหรือยัง ยังคงมีปัญหา ข้อสงสัยใดค้างอยู่ ถ้าข้อสงสัยหรือปัญหาของเด็กคนนี้หมดไป ข้อสงสัยหรือปัญหานี้ยังคงเกิดกับนักเรียนคนอื่นหรือไม่ ระดับมากน้อยเพียงใด ครูก็ขยายวงไปยังเด็ก คนอื่นในปัญหาหรือข้อสงสัยเดิม

ขั้นที่ 8 การสรุปผล เมื่อขยายวงไปยังเด็กคนอื่นจนครบถ้วน ครูสามารถเขียนสรุปผล ตั้งแต่ขั้นที่ 1 – 7 ได้ ซึ่งเป็นรายงานการวิจัยของครู (Action Research)

ขั้นที่ 9 การเริ่มต้นกับเรื่องใหม่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อครูขมวดข้อสงสัยและผลที่ได้ทำไปแล้วในประเด็นดังกล่าวกับเด็กหลายคนแล้ว ครูสามารถสรุปผลในประเด็นดังกล่าวได้ และถ้าครูมองเห็นปัญหาหรือประเด็นที่เกี่ยวข้อง ครูก็อาจเพิ่มประเด็นศึกษาต่อซึ่งจะเป็นการเพิ่มเรื่องที่ทำให้กว้างขึ้นได้

ขั้นที่ 10 การสรุปองค์ความรู้ ถ้าครูทำขั้นที่ 9 ต่อไปเรื่อย ๆ ยิ่งประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็เท่ากับครูขยายข้อสงสัยและได้รับคำตอบที่กว้างและลึกมากพอจนทำให้ครูสรุปองค์ความรู้ได้ว่าในเรื่องที่ศึกษานั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคืออะไรบ้างและในประเด็นดังกล่าวใช้ได้ผลกับเด็กกรณีใด

ในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน มีขั้นตอนในการเขียน 8 ขั้นตอน

1. ขันวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง
3. การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
4. การออกแบบการทดลอง
5. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การทดลอง รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล
7. การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน
8. การนำผลการวิจัยไปใช้

2.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักกีฬา

ได้มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมาย และคำนิยามเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของนักกีฬา ไว้ดังนี้

สุพิตร สมานิติ (2538, หน้า 23) กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถ ในการแสดงพฤติกรรมทางกีฬา มี 3 ประเภท ประกอบด้วย

1. ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถของนักกีฬาซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และการฝึกหัด นักกีฬาที่มีทักษะสูงก็จะแสดงความสามารถได้ในระดับสูง นักกีฬาที่มีทักษะต่ำก็จะแสดงความสามารถได้ในระดับต่ำผู้ที่มีความดีจะเป็นผู้ที่รู้จักการปรับท่าทางการเล่นให้มีลีลาที่เหมาะสมกับสภาพที่แตกต่างกัน บุคคลเหล่านี้จะสามารถกำหนดทิศทางตำแหน่งของตนเอง จะรู้ตัวและสร้างสัมพันธ์ของทักษะที่มีอยู่กับเกมการกีฬาได้อย่างเหมาะสมเจาะตลอดเวลา

2. สมรรถภาพทางกาย (Physical fitness) บุคคลที่มีความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านความแข็งแรง ความอดทน ความเร็ว ความคล่องแคล่วว่องไว ความอ่อนตัว ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือด และระบบการหายใจ บุคคลเหล่านี้ ย่อมได้เปรียบในการแสดงความสามารถทางการกีฬา เป็นดัชนีที่ชี้ให้เห็นว่านักกีฬาจะนำความสามารถทางด้านร่างกายที่มีอยู่มาใช้ได้ดีมากน้อยเพียงใด นักกีฬาที่มีสมรรถภาพทางกายดี ก็จะนำเอาความสามารถที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพพฤติกรรมการเล่นไหวจะมีรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสม เกิดอันตรายต่อตนเองน้อยที่สุดผู้เล่นกีฬาจะมุ่งฝึกหรือเตรียมความพร้อมทางด้านทักษะและสมรรถภาพทางกายเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถแสดงทักษะการเล่นได้สูงสุด สมรรถภาพทางจิตก็ยังมีมีความเกี่ยวข้องกับความสามารถทางกายที่จะแสดงทักษะการเล่นไหวที่มีประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย ดังผลการศึกษายของ Gassner (1997 อ้างถึงใน ศิลปชัย สุวรรณชาติ, 2548) ที่ทำการวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการฝึกจินตภาพในรูปแบบที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบที่มีผลต่อความสามารถที่แสดงออกมาในรูปของความแข็งแรงที่สัมพันธ์กับงานที่ทำของนักกีฬาชายในระดับมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครจำนวน 48 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน ดังนี้

- 1) กลุ่มที่ฝึกการสร้างจินตภาพถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- 2) กลุ่มที่ฝึกจินตภาพถึงการรับรู้ในการแสดงออกทางร่างกาย
- 3) กลุ่มที่ฝึกการสร้างจินตภาพโดยใช้การเปรียบเทียบ
- 4) กลุ่มควบคุม

โดยแต่ละกลุ่มตัวอย่างจะได้รับบทเสียงที่ได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับโปรแกรมการฝึกของแต่ละกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มจะต้องทำการทดสอบการนั่งท่าหนัก และดันพื้นจนหมดแรง โดยทำการทดสอบก่อนและหลังการฝึกจินตภาพเป็นระยะเวลารวม 6-10 วัน พบว่า กลุ่มที่ฝึกการสร้างจินตภาพโดยใช้การเปรียบเทียบมีความแข็งแรงและความสามารถในการทำงานดีที่สุด ซึ่งนอกจากความพร้อมทางด้านร่างกายแล้ว จิตใจก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางร่างกายเช่นกัน

3. สมรรถภาพทางจิต (Mental fitness) เป็นดัชนีที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถทางจิต ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถทางกาย ที่จะแสดงพฤติกรรมทางการเคลื่อนไหว ที่มีประสิทธิภาพ สมรรถภาพทางจิตเกิดขึ้นได้จากการนำเอาหลักการทางจิตวิทยาการกีฬา มาฝึกฝน หลักการดังกล่าว ได้แก่ การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การฝึกจินตภาพ การฝึกการลดความวิตกกังวล การลดความเครียดการสร้างเชื่อมั่นในตนเอง การตั้งเป้าหมาย การฝึกความมุ่งมั่น เป็นต้น (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2535, หน้า 6) สมรรถภาพทางจิตนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากองค์ประกอบหนึ่งที่กำหนดได้เช่นเดียวกันว่าการเล่นหรือการแข่งขันนั้น ทีมกีฬาใดจะประสบความสำเร็จชนะ โดยปกติ นักกีฬา ผู้ฝึกสอนผู้ควบคุมทีม มักจะมองข้ามความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนในเรื่องนี้

ไป จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักกีฬาประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ความเครียด (Stress) ความวิตกกังวล (Anxiety) การตั้งความหวังในเกมการเล่นสูงเกินไป (High expectation) การทุ่มเทที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอาการที่เรียกว่าความท้อแท้ความเซ็ง (Burned – out) ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้หากผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ควบคุมนักกีฬา หรือแม้กระทั่งตัวนักกีฬาให้ความสนใจ และเอาใจใส่ฝึกฝนตนเองให้บังเกิดความเคยชิน และความคุ้นเคยกับสภาวะเหล่านั้นแล้ว ก็เป็นที่เชื่อแน่ว่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การแข่งขันกีฬาประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ผู้เล่นกีฬาหรือผู้ฝึกสอนจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 3 ประการดังกล่าว ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถของผู้เล่นกีฬาทั้งในขณะที่ฝึกซ้อมและแข่งขัน แต่ถ้าจะมุ่งฝึกหรือเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพทางกายเพียงอย่างเดียว จะไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เล่นกีฬาแสดงความสามารถทางการกีฬาได้สูงสุด การเรียนรู้ทักษะจะแสดงให้เห็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปสร้างพื้นฐานหรือปรับปรุงวิธีการฝึกทักษะทางกีฬาให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งการน าจิตวิทยาการกีฬามาใช้ร่วมกับการฝึกทักษะทางกีฬา เป็นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่มิขาดอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เล่นกีฬาให้สูงขึ้น เนื่องจากจิตใจ ความคิด และอารมณ์นั้นมีอิทธิพลต่อความสามารถทางกายและในทางกลับกันความสามารถทางกายก็มีผลต่อจิตใจด้วยเช่นกัน (เกษมสันต์ พานิชเจริญ, 2551)

2.3 พัฒนาการเรียนรู้ทักษะ

ในการเล่นกีฬาแต่ละประเภทนั้น ผู้เล่นจะต้องมีการเรียนรู้โดยได้รับมาจากการศึกษาวิธีการเล่นและการฝึกหัดเพื่อให้เกิดความจำทักษะต่าง ๆ หมั่นฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความเคยชินและสามารถแสดงทักษะการเคลื่อนไหวได้ถูกต้องเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามการเรียนรู้มีการพัฒนาตามขั้นตอน ดังที่ ศิลปชัย สุวรรณชาติ (2533, หน้า 33) ได้แบ่งการเรียนรู้ทักษะประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ด้วยกัน คือ

1. ขั้นความรู้ความเข้าใจ เมื่อผู้เรียนเริ่มเรียนทักษะใหม่ จะพบกับคำถามตัวเองเกี่ยวกับความรู้ในทักษะพื้นฐานของกีฬานั้น ๆ เช่น ทักษะพื้นฐานที่สำคัญมีอะไรบ้าง จะแสดงทักษะเหล่านั้นอย่างไร ท ะอย่างไรจึงจะเล่นได้ดี กฎและกติกาการเล่นมีอะไรบ้าง การนับแต้มมีวิธีการอย่างไร และอื่น ๆ ค ำถามเหล่านี้ผู้เรียนจะต้องคิดค้นหาคำตอบ ซึ่งอาจได้จากครูผู้สอน จากหนังสือวารสาร จากภาพยนตร์ หรือจากเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ นอกจากนี้อาจจะได้รับคำตอบจากการฝึกหัดของตนเอง ดังนั้น ขั้นแรกนี้จึงเรียกว่าขั้นความรู้ความเข้าใจในขั้นความรู้ความเข้าใจผู้เรียนจะมีการแสดงทักษะที่ผิดพลาดอยู่เสมอ ความสามารถในการแสดงออกจะแปรผันผิบบ้าง ถูกบ้าง ผู้เรียนไม่ตระหนักถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้น และไม่รู้ว่าจะทำให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปได้อย่างไร มีการลองผิดลองถูกตลอดเวลา ก่อนการแสดงทักษะแต่ละครั้งจะต้องคิดว่าทำอย่างไร อะไรทำให้การเคลื่อนไหวซ้ำไม่มีประสิทธิภาพ

2. ขั้นการเชื่อมโยง ในขั้นนี้ผู้เรียนได้ฝึกหัดทักษะพื้นฐานมากขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ความผิดพลาดซึ่งแต่ก่อนนั้นได้เกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ ได้ลดลงไป ผู้เรียนรู้ตัวว่าการแสดงทักษะของตนเองนั้นถูกหรือผิด สามารถที่จะแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องและดีขึ้นได้เมื่อได้รับคำแนะนำที่เหมาะสม หรือจากการลองถูกลองผิดของตนเอง ความสามารถที่แสดงออกมีความแปรผันน้อยลงไป

3. ขั้นอัตโนมัติ ภายหลังจากการฝึกหัดและมีประสบการณ์มากขึ้น ผู้เรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ขั้นสุดท้ายของการเรียนรู้ คือ ขั้นอัตโนมัติ ในขั้นนี้การแสดงทักษะจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและอัตโนมัติ ผู้เรียนไม่ต้องนึกถึงท่าทางการเคลื่อนไหว แต่จะมีความตั้งใจต่อส่วนของทักษะที่สำคัญและยากขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนจะมีความตั้งใจต่อกุศโลบายในการเล่น เพื่อตนเองจะได้แสดงความสามารถสูงสุด

จึงสรุปได้ว่าขั้นการเรียนรู้ มีความก้าวหน้าไปตามขั้นตอนและสามารถวัดได้ด้วยการบันทึกการเปลี่ยนแปลงความสามารถที่แสดงออกในแต่ละครั้ง

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ

2.4.1 วงจรคุณภาพ (PDCA)

การบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) จัดเป็นกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) โดยนำเสนอแยกเป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา หลักการของวงจรคุณภาพ วงจรคุณภาพกับการประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษา ดังนี้

2.4.2 ประวัติความเป็นมา

แบงก์ (Bank อ้างถึงใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545, หน้า 89-91) กล่าวถึง ประวัติของเดมมิ่งว่าเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในหลักการบริหารที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือ วงจรเดมมิ่ง ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้แทนกันกับการจัดการคุณภาพ เพราะเขาเป็นคนผลักดันให้ผู้บริหารญี่ปุ่นยอมรับแนวคิดในการจัดการคุณภาพ และเป็นคนแรกที่มีมองว่าการจัดการคุณภาพเป็นกิจกรรมขององค์กรทั้งหมด ไม่ใช่แค่งานตรวจคุณภาพตามที่กำหนดหรือเป็นงานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการประกันคุณภาพ และเป็นคนแรกที่ระบุว่าคุณภาพเป็นความรับผิดชอบทางการบริหารของผู้บริหาร

เดมมิ่งเกิดที่เมืองซูส์ (Sioux) รัฐไอโอวา เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม ปี พ.ศ. 2443 เขาจบปริญญาตรีฟิสิกส์ จากมหาวิทยาลัยไอโอมิง ได้ปริญญาเอกฟิสิกส์คณิตศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเยล เมื่อปี พ.ศ. 2471 ในระหว่างปี พ.ศ. 2471-2482 เขาทำงานอยู่กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา ต่อมาปี

พ.ศ. 2482-2488 ทำงานอยู่ที่สำนักสำมะโนประชากรอเมริกัน และโรงงานอุตสาหกรรมอาวุธของสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2489 จนกระทั่งถึงเสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. 2536 เดมมิ่งเป็นศาสตราจารย์ทางสถิติอยู่ที่มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก

ช่วงต้นปี พ.ศ. 2483 เดมมิ่งได้พบกับชีวฮาร์ต (Schewhart) นักสถิติที่ห้องทดลองของบริษัทเบลล์ เทเลโฟน ในนิวยอร์ก ต่อมาได้รับความคิดเรื่องการควบคุมทางสถิติและความแปรปรวนเชิงสุ่มของกระบวนการทำงาน (random variation of a work process) มาจากชีวฮาร์ต ในภายหลัง เดมมิ่งเริ่มตั้งตัวเป็นผู้บรรยายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพในการผลิต เดมมิ่งออกไปบรรยายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพในโรงงานทั่วสหรัฐอเมริกา แต่ในเวลานั้นผู้บริหารในสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจเดมมิ่งไม่มาก

เดมมิ่งไปญี่ปุ่นเมื่อ พ.ศ. 2490 สืบเนื่องมาจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นายพลแม็ก อาร์เธอร์ (Mac Arthur) ผู้บัญชาการกองกำลังทหารสหรัฐอเมริกาที่ยึดครองญี่ปุ่นอยู่ได้ไล่ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางของบริษัทใหญ่ ๆ ของญี่ปุ่นออก โทษฐานที่คนเหล่านั้นเข้าไปพัวพันกับสงครามเสร็จแล้วก็หุนคนรุ่นใหม่ขึ้นมาบริหารแทน นายพลแม็ก อาร์เธอร์ ได้ขอความช่วยเหลือทางวิชาการมายังสหรัฐอเมริกา เริ่มจากการขอให้สหรัฐอเมริกาช่วยส่งคนไปทำสำมะโนประชากรที่ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาจึงได้ส่งเดมมิ่งไป ตอนนั้นเดมมิ่งเริ่มประสบความสำเร็จมาบ้างแล้วจากการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (sampling methods) และเทคนิคการควบคุมทางสถิติเพื่อเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา เดมมิ่งจึงนำเทคนิคการควบคุมทางสถิติมาเผยแพร่ที่ญี่ปุ่นด้วย

ในเวลา 3 ปีต่อมา สหภาพนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรญี่ปุ่นได้เข้ามาให้ความสนับสนุนเดมมิ่งในการเผยแพร่ความคิดเรื่องคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต จนกระทั่งเดมมิ่งสามารถตั้งกลุ่มผู้บริหารหลัก เพื่อกระจายความคิดออกไปสู่ผู้บริหารอื่น ๆ ใน พ.ศ. 2493 มีผู้บริหารมาเข้าร่วมถึง 400 กว่าคน ผู้บริหารที่อยู่ในกลุ่มนี้ล้วนแต่เป็นผู้นำในบริษัทสำคัญ ๆ เช่น โซนี่ นิสสัน มิซูบิชิ และโตโยต้า สาเหตุที่ทำให้เดมมิ่งประสบความสำเร็จก็เนื่องมาจากคนญี่ปุ่นได้สนใจการควบคุมคุณภาพด้วยวิธีการทางสถิติมาก่อน แต่ยังขาดทฤษฎี ทฤษฎีการควบคุมทางสถิติของเดมมิ่งทำให้คนญี่ปุ่นเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้ คนญี่ปุ่นจึงยอมรับแนวทางของเดมมิ่ง นับว่าเดมมิ่งได้มีส่วนช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมาในภายหลังญี่ปุ่นจึงตั้งรางวัลเดมมิ่ง (Deming Prize or Deming Award) ให้กับบริษัทที่มีผลงานดีเด่นในด้านคุณภาพมาตั้งแต่ พ.ศ. 2494 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2523 โทรทัสน์เอ็นบีซีจึงนำเอาผลงานของเดมมิ่งกลับไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา ยกย่องให้เดมมิ่งเป็น “บิดาแห่งคลื่นลูกที่สามของการปฏิวัติอุตสาหกรรม (father of the third wave of the industrial revolution)” ชื่อเสียงของเดมมิ่งจึงเป็นที่รู้จักกันทั่วสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก ในสหรัฐอเมริกามีการตั้งกลุ่มศึกษาและดำเนินตามทฤษฎีของเดมมิ่งเป็นจำนวนมาก นอกเหนือจากนั้นยังมีกลุ่มทำนองเดียวกันในอังกฤษ เนเธอร์แลนด์ และ

นิวซีแลนด์ หลังเดมมิ่งเกษียณอายุก็ได้ไปบรรยายในระดับปริญญาโทและเอกที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งและได้รับแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณของมหาวิทยาลัยนิวออร์ก เมื่อปี พ.ศ. 2518 เดมมิ่งได้เขียนหนังสือ บทความ และจัดสัมมนาเรื่องคุณภาพเอาไว้เป็นจำนวนมาก

หลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA)

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDAC) ตามแนวคิดของเดมมิ่ง ปัจจุบันจัดเป็นกระบวนการสากลที่ทุกคนทราบกันดี และถือเป็นเครื่องมือการบริหารที่จัดเป็นแกนร่วมของการบริหารที่หลากหลายบนพื้นฐานเดียวกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของเดมมิ่งและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ ดังนี้

เดมมิ่ง (Deming in Mycoted, 2004) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

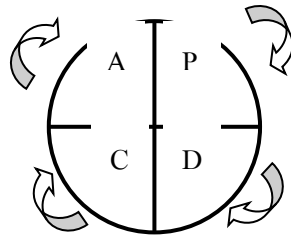
Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ขอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงานหรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ปริทธรณ์ พันธบุรุษรงค์ (2545, หน้า 53-54) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ (PDCA : plan do check act) คือ องค์ประกอบหลักของวงจรการจัดการ ดังแผนภูมิภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบที่ 2 วงจรการจัดการ

หมุนให้เร็ว หมุนให้ถูกต้อง

ที่มา (ปริทรรศน์ พันธบุรุษย์, 2545, หน้า 53)

คำว่า หมุนให้เร็ว หมุนให้ถูกต้อง ที่อยู่ทางด้านขวาของวงจรการจัดการนั้น คือ การหมุนวงจรอย่างถูกต้องตามขั้นตอน 1 รอบ จะส่งผลให้เกิดการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาได้ 1 ระดับ การหมุนให้เร็วจะทำให้เกิดการปรับปรุงอย่างรวดเร็ว

P (Plan) คือ จะเริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหา ระหว่างระดับความแตกต่างจุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้ว จัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงเข้าสู่ขั้น D หรือ do ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัติเป็นแผนที่ใหม่ล่าสุดจริงๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไขแล้วดูว่าสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันที ให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหารอบต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมาย จะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าต่ำเกินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหมายโดยปัจจัยภายนอกอื่น ๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนดูว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

ฮิโตะชิ (Hitoshi, 2540, หน้า 57-64) กล่าวถึง การบริหารงานด้วยระบบวงจรคุณภาพ จัดเป็นกิจกรรมการปรับปรุงและการควบคุมที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติแก้ไข โดยการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ ตรวจสอบ

ผลลัพธ์ที่ได้ และถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่คาดหมายไว้ จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การควบคุมและการปรับปรุงสามารถอธิบายได้อีกแบบหนึ่งก็คือ การทำการวางแผน การกระทำ การตรวจสอบ และการแก้ไขซ้ำอีก การทำตามวงจรคุณภาพอย่างตั้งใจ และถูกต้องจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำจะทำให้เกิดการปรับปรุงและระดับของผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ และงานส่วนใหญ่จะกระทำซ้ำในสิ่งที่เคยทำมาก่อน ถึงแม้ว่างานนั้นจะดูเหมือนว่าเป็นงานใหม่ทั้งหมดก็ยังคงมีส่วนประกอบหลายส่วนที่เหมือนหรือคล้ายกับสิ่งที่เคยทำมาก่อน การปรับปรุงคุณภาพส่วนใหญ่จะเป็นการพิจารณาวิธีการของงานที่กระทำซ้ำอย่างระมัดระวังและเป็นระบบ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ ตลอดจนมีการแก้ไขความไร้ประสิทธิภาพที่ค้นพบ ดังนี้

1. การวางแผน (Plan)

ในบรรดาส่วนประกอบทั้งสี่ส่วนของวงจรคุณภาพนั้น ควรพิจารณาการวางแผนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าส่วนอื่นไม่มีความสำคัญ เพียงแต่ว่าส่วนการวางแผนจะเป็นส่วนที่ทำให้ส่วนอื่นสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าแผนการไม่เหมาะสมจะมีผลทำให้ส่วนอื่นไร้ประสิทธิผลตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อยและกิจกรรมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผน ในการปรับปรุงเป็นการลดช่องว่างระหว่างสิ่งที่ต้องการให้เป็นกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง และกิจกรรมการปรับปรุงที่มีประสิทธิผลจำเป็นต้องมีมุมมองที่แม่นยำในทั้งสองสิ่ง เปรียบเสมือนการสร้างบ้านบนพื้นทราย ไม่ว่าจะออกความพยายามเพียงใดก็ตาม ถ้าภาพในมุมมองของสถานการณ์ที่ต้องการและสถานการณ์จริงไม่ชัดแล้ว ก็จะไม่ได้อะไรกลับมา ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์และการจำแนกปัญหา การตั้งเป้าหมาย เข้าใจถึงข้อจำกัดและขอบเขต รวมถึงการนำมาพิจารณา มองถึงวิธีการปรับปรุงที่เป็นไปได้ ตัดสินใจถึงแผนปฏิบัติการ กำหนดวิธีสำหรับตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ที่ได้

การพัฒนาแผน โดยปกติปัญหาที่ถูกนำมาแก้ไขเพื่อปรับปรุงนั้นจะประกอบด้วยสาเหตุหลายประการ ในการแก้ปัญหานี้อย่างเป็นระบบ ผู้นำขององค์กรต้องทำการจัดทำและพัฒนาแผนการปรับปรุง และการพัฒนาแผนประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมพื้นฐานที่ต้องการปรับปรุงอย่างชัดเจน แยกกิจกรรมออกตามโครงสร้างองค์กร กระจายส่วนย่อยของกิจกรรมพื้นฐานไปตามฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร กำหนดวิธีการประเมินความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน บุคคลที่มีตำแหน่งสูงสุดในองค์กรควรเป็นผู้ตัดสินใจในการมอบหมายงานและวิธีการประเมินผลโดยผ่านการพบปะสนทนากับแต่ละฝ่ายในองค์กร

ในการทำงานเดียวกัน หัวหน้าฝ่ายงานแต่ละฝ่ายต้องออกแบบและพัฒนาแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้รับมอบหมาย โดยแผนการจะได้รับการกระจายออกเป็นลำดับลงมาทั่วทั้งองค์กร ด้วยวิธีนี้ และจะถูกพัฒนาอย่างเหมาะสมในแต่ละระดับใน โครงสร้างองค์กรจนกระทั่งถึงระดับที่ไม่จำเป็นต้องกระจายลงอีกต่อไป ขึ้นตอนสุดท้ายคือการตัดสินใจของบุคลากรที่ต้องทำงาน ทรัพยากรที่ต้องการ และตารางเวลาที่ต้องปฏิบัติตาม และทำแผนการพัฒนาให้อยู่ในรูปของเอกสาร ทั้งหมดอย่างละเอียด ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการสื่อสารแผนการได้อย่างแม่นยำที่สุด

ขณะที่สร้างแผนการควรมีความระมัดระวังในแนวทางที่มีส่วนช่วยในการสร้างแผนการ อย่างถูกต้อง ประกอบด้วย ขณะที่สร้างแผนการจะต้องมีการชี้แจงให้ชัดเจนถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากร และเวลาที่มี รวมทั้งต้องหาวิธีการทั้งหมดที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดเหล่านี้ อาจมีการผ่อนปรน ข้อจำกัดเหล่านี้บ้าง หลังจากมีการพิจารณาข้อเสนอแนะทั้งหมดแล้ว ต้องทำการเลือกวิธีการที่ดี ที่สุดเป็นแผนการปฏิบัติ ต้องมีการพัฒนาระเบียบวิธีการในการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ เพื่อดูว่าแผนการมีประสิทธิผลและมีการกระทำตามแผนและประสานกันกับแผนการเริ่มแรก หรือไม่ ต้องมีการรวบรวมสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและจัดอย่างเป็นระบบตลอดจนมีการ นำมาใช้งานอย่างเต็มที่ในการวางแผนงาน ต้องมีการพิจารณาถึงสิ่งที่จะต้องกระทำกับสิ่งที่น่ากระทำ ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด และเป็นไปไม่ได้ที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างในเวลาเดียวกัน ต้องพยามความสมดุล ระหว่างเป้าหมายกับทรัพยากร การตั้งเป้าหมายที่สูงเกินไปเป็นการสวนทางกับการเพิ่มผลผลิต จะต้องมีการสร้างระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิผลเพื่อสื่อสารเป้าหมายของแผนการไปสู่ทุกส่วน ขององค์กร ทรัพยากรทางด้านวัสดุอาจมีจำกัดแต่ความสามารถของมนุษย์มีไม่จำกัด ดังนั้น จึงมีทาง เป็นไปได้เสมอในการปรับปรุง ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสม่ำเสมอ

2. การลงมือปฏิบัติ (Do)

เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนการมาปฏิบัติอย่างถูกต้องจึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนการ ไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็น ในแผนการนั้น ๆ การสร้างความมั่นใจว่ามีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการเพื่อการนำแผนการนั้น ๆ มาปฏิบัติ และการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็น

3. การตรวจสอบ (Check)

เมื่อทำการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ต้องมีการประเมินการ ปฏิบัติตามแผนหรือไม่ และตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่

การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ ความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เป็นเรื่องที่จะต้องหาว่าสาเหตุ

มาจากประการไหน เนื่องจากการปฏิบัติการแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ การเลือกเทคนิคที่ใช้ผิด เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้ในขั้นตอนการวางแผนไม่เพียงพอ การประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาด หรือประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด

ถ้าความล้มเหลวจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผนไม่เพียงพอ การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ หรือการประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

4. การปฏิบัติการแก้ไข (Act)

ขณะเมื่อทำการปฏิบัติการแก้ไขมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแยกแยะให้ชัดเจนระหว่างการกำจัดปรากฏการณ์หรืออาการของปัญหาและการกำจัดสาเหตุ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มีงานจำนวนมากมายที่ทำเป็นประจำในงานชนิดนี้ การกำจัดแค่อาการไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาที่มีอยู่เป็นเพียงแค่การเลื่อนการแก้ปัญหาออกไปเท่านั้น ดังนั้น ถ้าความล้มเหลวจากการวางแผนที่ไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการเท่านั้นไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผน โดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสม สาเหตุของการวางแผน และทำการปฏิบัติการแก้ไข ความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้โดยการกำจัดสาเหตุมิใช่กำจัดอาการ และเมื่อไม่สามารถบรรลุถึงเป้าที่วางไว้ ควรมีการวิเคราะห์หาเหตุและมีการทบทวนแผนการ ดังเช่นที่กล่าวมาในหัวข้อการตรวจสอบ สาเหตุอาจมาจากตัวแผนการที่ไม่เหมาะสมหรือมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นเพื่อทำการปรับปรุง ต้องมีการชี้บ่งสาเหตุแห่งความล้มเหลวอย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปีและมีการทบทวนทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าวมีความไว้วางใจและเหมาะสม

โทซาวะ (Tozava, 2544, หน้า 117-122) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ คือ กระบวนการทำงานที่เปรียบกับวงล้อที่เต็มไปด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข เมื่อวงล้อหมุนไป 1 รอบ จะทำให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และหากการดำเนินงานนั้นเกิดการสะดุด แสดงว่ามีบางขั้นตอนหายไป เช่น ส่วนของการวางแผนหายไป เรียกว่า ประเภทไม่มีแผนการ ถ้าในส่วนของการตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขหายไป จะเรียกว่า พวกทำแล้วทิ้ง ซึ่งในกระบวนการทำงานของวงจรคุณภาพนั้นประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan)

การวางแผน คือ การตั้งเป้าหมาย วางวัตถุประสงค์ เพราะการควบคุมดูแล คือ กระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย ดังนั้น หากไม่มีวัตถุประสงค์เสียแล้ว ไม่ว่าจะป่าวร้องว่า ต้องควบคุมวงจรคุณภาพ ก็ไม่รู้ว่าทำไปเพื่ออะไร หรือจะเริ่มอย่างไร

เมื่อตั้งเป้าหมายเสร็จแล้ว ก็ต้องมากำหนดแผนการว่าอะไรจะต้องทำเมื่อไร เป็นตารางเทียบระหว่างงานกับเวลาที่หลายคนนึกภาพกันออก แต่จริงๆ แล้วการวางแผนไม่ใช่จบแค่นั้น การวางแผนต้องครอบคลุมว่า ใครจะทำ ทำอะไร ต้องให้เสร็จเมื่อไร จะทำอย่างไร อะไรต่าง ๆ ที่ครอบคลุมถึงการแบ่งหน้าที่ วิธีการ และอื่น ๆ ให้ครบถ้วนด้วย

2. ลองทำ (Do)

การลองทำ คือ ก่อนจะลงมือทำได้นั้น แท้จริงแล้วต้องเตรียมวัตถุดิบ เตรียมขั้นตอนต่าง ๆ เสียก่อน หากจะลงมือทำเรื่องใหม่ ๆ ก็ต้องเตรียมไปรับการฝึกหรืออบรมเสียก่อน ขั้นตอนการเตรียมเหล่านี้รวมอยู่ในการลองทำนี้ด้วย ซึ่งต้องมีการเตรียมเสียก่อนให้พร้อม จึงจะสามารถลองทำตามแผนได้

3. ตรวจสอบ (Check)

การตรวจสอบ คือ การพิจารณาว่า ผลจากการลองทำนั้น ก่อให้เกิดสิ่งทีวางแผนว่าจะได้รับหรือไม่ ดังนั้น หากการวางแผนไม่มีการกำหนดว่าจะต้องได้อะไรเมื่อไร ตัวเลขของอะไรที่ควรจะเป็นเป้าหมายไว้เสียตั้งแต่ต้นก็จะไม่มีอะไรมาเป็นตัวเทียบได้ว่าผลจากการลองทำนั้นได้ตามจริง ตามแผนหรือไม่ จะได้ก็เพียงแต่ว่ามันก็เป็นไปตามแผนหรือไม่ค่อยจะได้ผลสักเท่าไร

4. ปรับใช้ (Act)

จากผลของการตรวจสอบ ก็ไม่ควรวางใจในทันทีหากผลที่ได้เป็นไปตามแผน เพราะอาจบังเอิญดีครั้งนี้เพียงครั้งเดียว พอทำครั้งต่อ ๆ ไปอาจใช้ไม่ได้ก็ได้ หากไม่มีการนำกระบวนการที่ได้ลองทำไปมากำหนดให้เป็นรูปแบบใหม่ของการทำงานปัจจุบัน หากผลของการตรวจสอบพบว่าสิ่งที่ลองทำไปไม่ก่อให้เกิดผลที่ตั้งไว้ตามแผน ก็ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการที่คิดไว้ แล้วลองทำใหม่

นอกจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนการของการลองทำแล้ว การพิจารณาว่าทำไมกระบวนการเดิมจึงไม่ได้ผลตามแผน การหาสาเหตุที่แท้จริงเพื่อหากระบวนการแก้ปัญหานั้นถึงรากก็เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะจะนำไปถึงการวางแผนใหม่ แล้วลองทำใหม่ ลองตรวจสอบดูใหม่ หรือวงจรคุณภาพรอบใหม่ เพื่อหาเป้าหมายและกระบวนการอันถูกต้องแท้จริง

อนึ่ง เรามักจะพูดถึงวงจรแห่งการควบคุมดูแลกันว่า PDCA จนบางครั้งเราไปนึกเอาเองว่า วงจรนี้ต้องเริ่มจาก P เสมอไป จริง ๆ แล้วนั้นไม่จำเป็น วงจรแห่งการควบคุมดูแลนั้นเป็นวงกลมที่ไม่มีต้น ไม่มีปลาย จึงบอกไม่ถูกว่าอะไรเป็นขั้นตอนแรก และอะไรเป็นขั้นตอนสุดท้าย อย่างเช่น

การวางแผนจะทำอะไรบางอย่าง บางครั้งต้องมีการตรวจสอบ การวิเคราะห์และการปรับกระบวนการเสียก่อนแล้วจึงจะวางแผนและลงมือทำได้ ดังนั้น ในบางเรื่องจริงนี้ก็อาจเริ่มจาก CAPDCA อย่างนี้ก็เป็นได้

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2545, หน้า 43-47) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การปรับปรุงงานและการควบคุมอย่างเป็นระบบอันประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) กล่าวคือ จะเริ่มจากการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหมายไว้ จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ระดับผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การกระทำตามวงจรคุณภาพ จึงเท่ากับการสร้างคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้น โดยจุดเริ่มต้นของวงจรคุณภาพอยู่ที่การพยายามตอบคำถามให้ได้ว่า ทำอย่างไรจึงจะดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan)

ในบรรดาคงประกอบทั้ง 4 ประการของวงจรคุณภาพนั้น ต้องถือว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด การวางแผนจะเป็นเรื่องที่ทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ที่ตามมาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าแผนการไม่เหมาะสมแล้ว จะมีผลทำให้กิจกรรมอื่นไร้ประสิทธิภาพตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อย และกิจกรรมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดผล (Do)

เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนการไปปฏิบัติอย่างถูกต้องนั้น เราจะต้องสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้น ๆ มีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการเพื่อการนำแผนการนั้น ๆ มาปฏิบัติ และมีการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็นด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check)

การตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ควรจะต้องมีการประเมินใน 2 ประการ คือ มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ หรือตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่

การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ หรือความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เราจำเป็นต้องหาว่าสาเหตุมาจากประการไหน ทั้งนี้ เนื่องจากการนำไปปฏิบัติปรับปรุงแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการที่จัดทำขึ้นไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ผิดเนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้ในขั้นตอนการวางแผนไม่เพียงพอ

3. ประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาด

4. ประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด

ถ้าความล้มเหลวมาจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุต่อไปนี้

1. ขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง

2. การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผนไม่เพียงพอ

3. การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ

4. ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ

5. ประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไข (Act)

ถ้าความล้มเหลวมาจากการวางแผนที่ไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการเท่านั้นไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผนโดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสมสาเหตุของการวางแผน และทำการปฏิบัติการแก้ไข ความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้โดยการกำจัดสาเหตุ และขั้นตอนที่สำคัญ ก็คือ การทบทวนแผนการที่ต้องมีการชี้บ่งถึงสาเหตุแห่งความล้มเหลวอย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปี และมีการทบทวนทุกปีเพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าวมีความเชื่อถือได้และเหมาะสม การนำวงจรคุณภาพไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกระดับขององค์กร จะทำให้เราสามารถปรับปรุงและเพิ่มคุณภาพงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน เมื่อปัญหาเดิมหมดไปเราก็สามารถแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้ด้วยวงจรคุณภาพต่อไป

เมลนิก และเดนซเลอร์ (Melnyk & Denzler อ้างถึงใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545, หน้า 98-99) กล่าวถึงแนวคิดของเดมมิ่ง ว่าผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทหลายด้าน และการจัดการคุณภาพที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนได้แก่

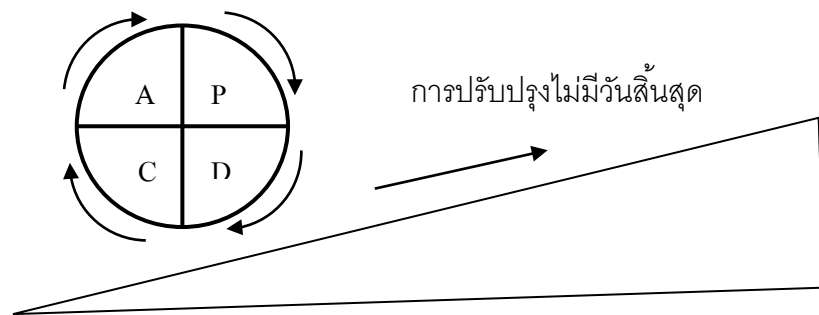
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) หมายถึง วางแผนโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรืออาจเก็บรวบรวมขึ้นมาใหม่ นอกนั้นอาจทดสอบเพื่อเป็นการนำร่องก่อนก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทำ (Do) หรือลงมือทำ หมายถึง ลงมือเอาแผนไปทำ ซึ่งอาจทำในขอบข่ายเล็ก ๆ เพื่อทดลองดูก่อน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การตรวจสอบ หรือสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามี การเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใดและเป็นไปในทางใด

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไข (Act) หรือลงมือแก้ไข (corrective action) หมายถึง หลังจากที่ ได้ ศึกษาผลลัพธ์แล้ว อาจไม่เป็นไปตามที่ต้องการหรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ก็ต้องดำเนินการ แก้ไขตามที่จำเป็น หลังจากนั้นสรุปเป็นบทเรียนและพยากรณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดหาวิธีการ ใหม่ ๆ ต่อไป การลงมือปฏิบัติดังกล่าวนี้แสดงได้ ดังแผนภูมิภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบที่ 3 วงล้อเดมมิ่ง

ทีมา (Melnik & Denzler อ้างถึงใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545, หน้า 99)

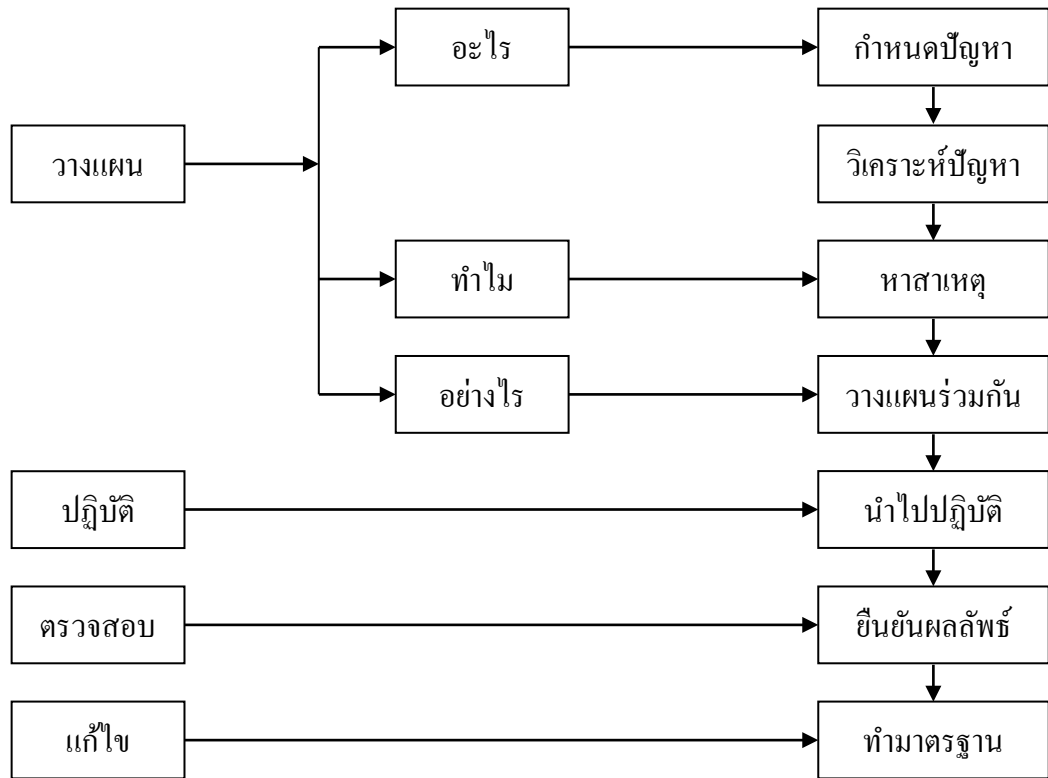
การทำตามวงจรคุณภาพต้องทำซ้ำไปเรื่อย ๆ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนอยู่ตลอด ยิ่งกว่านั้นต้อง เข้าใจดีว่าการจัดการคุณภาพไม่ใช่สงครามที่ผู้บริหารจะรบชนะด้วยตัวคนเดียว การจัดการคุณภาพจะ ประสบความสำเร็จได้ ต้องเป็นการกระทำทั่วทั้งองค์กร เพราะการจัดการคุณภาพเป็นปรัชญาสำหรับ องค์กรและคนทุกคนในนั้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 188-190) กล่าวถึง จุดหมายที่แท้ของวงจรคุณภาพ (PDCA) ว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั้นมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบียดเบียนออกไป จากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละ รอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่มีวันไต่สูงขึ้นเรื่อยๆ

วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน

- ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)
- ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do-D)
- ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C)
- ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

ภาพประกอบที่ 4 กระบวนการ PDCA

ที่มา (สมศักดิ์ สินธุระเวชช์, 2542, หน้า 188)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ แผนที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (realistic)
2. สามารถเข้าใจได้ (understandable)
3. สามารถวัดได้ (measurable)
4. สามารถปฏิบัติได้ (behavioral)
5. สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ (achievable)

วางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาให้ชัดเจน
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
3. กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำ

ที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ

1. การวางแผนกำหนดการ
  - 1.1 การแยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ
  - 1.2 กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง
  - 1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ
2. การจัดการแบบแมทริกซ์ (matrix management) การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ
3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน
  - 3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ
  - 3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม
  - 3.3 พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล
3. การทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวน และคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้
4. การรายงานจะเสนอผลการประเมิน รวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว
  - 4.1 รายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์
  - 4.2 รายงานแบบอย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก

ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้

2.5 เกม

2.5.1 ความหมายของเกม

นักพลศึกษาได้ให้ความหมายของเกม ไว้ดังต่อไปนี้

“เกม หมายถึง กิจกรรมทางพลศึกษาแขนงหนึ่ง ที่ว่าด้วยการเล่นที่ไม่มีกฎกติกา สลับซับซ้อนมากนักและเป็นการเล่นที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นมูลฐาน และทักษะเบื้องต้นไปสู่การกีฬา”

“เกม หมายถึง กิจกรรมการเล่นด้วยความเต็มใจจนการแข่งขัน ได้สิ้นสุดลงหรือได้คะแนน ตรงตามที่ต้องการหรือจนกระทั่งได้ถึงเส้นชัย กิจกรรมนี้ไม่ใช่เหมาะสำหรับเด็กหรือวัยรุ่นหนุ่มสาว นักกีฬาอาชีพหรือนักกีฬามหาวิทยาลัยเท่านั้น หากแต่ทุกคน ทุกเพศ และทุกวัย”

“เกม หมายถึง กิจกรรมนันทนาการที่มีลักษณะการเล่นและการแข่งขันที่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับในระหว่างผู้เล่นสองฝ่าย”

พจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Simpson and Weiner. 1989 : 344-347) ได้ให้ความหมายของคำว่า เกม (Games) ว่ามีความหมายหลายอย่างแตกต่างกันออกไป ได้แก่

1. รูปแบบหนึ่งของการเล่น การแข่งขัน หรือกีฬา ที่มีผลทำให้ผู้เล่นมีทักษะความแข็งแรง
2. กลุ่มของเกมและกีฬาที่ใช้แข่งขัน เช่น โอลิมปิกเกม เอเชียนเกมส์ หรือบรูพาเกม
3. การสิ้นสุดในการเล่นเซทหนึ่ง ๆ ของกีฬาเทนนิส
4. ความกล้าหาญและความพร้อมในการที่จะปฏิบัติต่อไป
5. แผนการลับหรือการหลอกลวง

ดังนั้น เกม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้น โดยการให้ผู้เรียนเล่นเกม ภายใต้อัตถกติก หรือกติกาบางอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะมีผลออกมา ในรูปการแพ้ การชนะ หรือเสมอกัน

คุณลักษณะของเกม

เกมประเภทต่าง ๆ ที่นิยมเล่นกันทั่วทุกภาคของโลก ไม่ว่าจะเป็นเกมที่คิดขึ้นใหม่หรือ เล่นกันมาแต่โบราณหรือคิดขึ้นและเล่นกันในสมัยปัจจุบัน ต่างก็มีกำเนิดมาจากวิธีการ สถานการณ์ สถานที่ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เกมทุกเกมจะมีลักษณะร่วมที่เหมือนหรือคล้ายกัน ดังจะได้ กล่าวต่อไปนี้

1. เกมมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์นี้แตกต่างในแต่ละ เกม เช่น จุดมุ่งหมายในการไล่ตะเพียนผู้อื่น ในเกมแมวไล่หนู หรือใครจะไปถึงเส้นชัยก่อนโดยไม่มี การไล่ตะเพียนหรือออกจากห้องโดยไม่ให้ครูได้ยินเสียง หรือรับลูกบอลเมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ หรือ การทดสอบความสามารถของคนใดคนหนึ่ง

2. จุดมุ่งหมาย คือ การท้าทาย การท้าทายอาจจะหมายถึงการกำหนดระยะเวลาให้ทำ

ให้โอกาสลองทำดู กำหนดหน้าที่ให้ทำ จุดมุ่งหมายในที่นี้ไม่ได้หมายถึงสิ่งที่ทุกคนจะต้องทำ เหมือน ๆ กัน ยกตัวอย่าง เกมบอลร้อน (Hot Ball) สำหรับเด็กคนหนึ่งอาจจะหมายถึงพยายามอย่าให้ลูกบอลมาถูกต้องตัวได้ ในเด็กคนอื่นอาจจะหมายถึงการปิดหรือส่งลูกบอลให้ไกลตัวก่อนที่ผู้เล่นที่เป็น อิท (It) จะเข้ามาใกล้ หรือเด็กอีกคนหนึ่งอาจจะหมายถึงทำอย่างไรจึงจะให้ลูกบอลถูกต้องเด็กคนอื่นได้ และจุดมุ่งหมายของครูอาจจะหมายถึงการช่วยให้เด็กคอยระวังลูกบอลเพื่อพัฒนาการประสานงานระหว่างสายตากับมือ

3. เกมมีการเริ่มต้นและการสิ้นสุด การเริ่มต้นของเกมจะมีสัญญาณ สัญญาณจะให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเล่นต่อไป มีวิธีการในการให้สัญญาณหลายอย่าง ซึ่งเปรียบเหมือนมีเด็กและมีครูอยู่หลายคน เช่น ในตอนเริ่มเกม ครูจะให้สัญญาณเริ่มต้น เด็กก็พยายามจะทำตัวให้คุ้นเคยกับกิจกรรม สัญญาณจะช่วยให้เด็กเริ่มมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น หรือถ้าเขาเริ่มเกมโดยการเรียกหรือให้สัญญาณ เช่น เกมแมวไล่หนู หนูอาจจะให้สัญญาณเริ่มต้น โดยพูดว่า “เจ้าแมวพันทัก จ้างก็จับฉันไม่ได้” (ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า หนูทุกตัวจะพูดเช่นนี้ แต่อาจจะแสดงสัญญาณอย่างอื่น เพื่อให้รู้ว่าเริ่มเกมได้แล้ว)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เกมหมายถึง รูปแบบหนึ่งของการเล่นที่มุ่งเน้นในด้านความสนุกสนาน ส่งเสริมให้ผู้เล่นเกิดการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการเคลื่อนไหว และการเล่นกีฬา ผู้เล่นเล่นด้วยความสมัครใจ มีรูปแบบและกฎกติกาการเล่นที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมในการเล่นได้ตลอดเวลา บางครั้งอาจไม่มีกฎกติกาก็ได้ หรืออาจนำเอารูปแบบของกีฬาบางชนิดมาประยุกต์ใช้ในการเล่น ลักษณะการเล่นและการแข่งขันเป็นไปตามระเบียบข้อตกลงระหว่างผู้เล่นทั้งสองฝ่าย สถานที่ในการเล่นไม่แน่นอน เกมที่วันนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมทางพลศึกษาแขนงหนึ่ง ที่เรียกว่า เกมเบ็ดเตล็ด (Minor Games) นั่นเอง เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับเกมหลัก (Major Games) แล้วจะเห็นได้ว่า เกมหลักมีความสำคัญมากกว่าและใหญ่กว่าในแง่ของขนาดและรูปแบบสนาม จำนวนผู้เล่น อุปกรณ์ รูปแบบในการเล่น กฎกติกาและวิธีการเล่น สิ่งที่กำลังกล่าวมานี้มีความตายตัวแน่นอนจะเปลี่ยนเป็นแบบอื่นไม่ได้ เช่น กีฬาฟุตบอลจะเล่นที่ไหนก็ตามจะมีองค์ประกอบในการเล่นทุกอย่างเหมือนกันทุกครั้งไป ไม่ว่าจะเป็นด้านกฎกติกา จำนวนของผู้เล่น และขนาดและรูปแบบของสนามที่ใช้ในการเล่น เป็นต้น เกมเบ็ดเตล็ดจะแบ่งย่อย ๆ ออกได้เป็นหลายประเภท แล้วแต่ว่านักวิชาการจะยึดอะไรเป็นหลักในการแบ่ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้รายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล โดยใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 592 คน ที่เรียนรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล เรื่องการยิงประตูบาสเกตบอล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 45 คน ที่มีทักษะพื้นฐานการเล่นบาสเกตบอลที่อ่อนกว่าคนอื่นในห้องที่เรียนในรายวิชาบาสเกตบอลเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานการเล่นบาสเกตบอล โดยเฉพาะทักษะการยิงประตูที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อชัยชนะในการแข่งขันเป็นทีม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบวัดภาคปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 แผนการเรียนรู้

ศึกษา วิเคราะห์ปัญหาในการเรียนการเรียนรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล เรื่องการยิงประตู โดยสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการเรียนโดยใช้เกม จากใบความรู้ ใบงาน และกิจกรรมการเรียนการฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพ ปรับปรุง

3.2.2 เกม การยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่อง

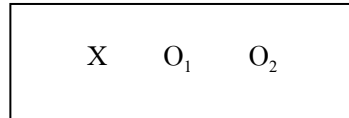
3.2.3 แบบสอบถาม เจตคติต่อรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล

3.2.4 แบบวัดภาคปฏิบัติ หลังการฝึกทักษะ

3.3 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างนวัตกรรม ทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการสอน โดยวิธีหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ทดลองโดยใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียว มีการวัดผล หลังการทดลอง 2 ครั้ง (One Group Posttest Design) บันทึกไว้เป็นคะแนน แล้ววัดผลซ้ำหลังการเรียนอีก 1 ครั้ง

เมื่อ X = แทนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติ

O₁ = แทนการวัดผลหลังเรียน ครั้งที่ 1

O₂ = แทนการวัดผลหลังเรียน ครั้งที่ 2

2. ลักษณะของเครื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลองครั้งนี้มี 4 ชุด คือ

1. แผนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้เทคนิคการสอนแบบรู้แจ้ง (Mastery Learning)
2. เกมการยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่อง
3. แบบวัดภาคปฏิบัติ
4. แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนต่อวิชาบาสเกตบอล

ผู้วิจัยดำเนินการใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นตามรูปแบบการทดลองที่ได้กำหนด คือ การสอนโดยใช้เกม โดยดำเนินการดังนี้

1. ชี้นำ
  - 3.1 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน
  - 3.2 ฝึกทักษะลำดับขั้นตอนในแผนการเรียนรู้
  - 3.3 ครูเสริมแรง นักเรียนที่มีทักษะน้อยและให้นักเรียนเล่นเกมการยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่องเพิ่มเติม
  - 3.4 ครูติดตาม ดูแลอย่างใกล้ชิด
  - 3.5 ประเมินผลการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง
  - 3.6 แจกผลย้อนกลับ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนจุดใดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม ให้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (Bloom 1976 : 172)

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ดำเนินการสอนตามแผนการเรียนรู้ ใช้แบบสังเกต บันทึกทักษะปฏิบัติของนักเรียนในคาบแรกของเรื่องการยิงประตู แล้วเก็บข้อมูลไว้

3.4.2 ดำเนินการใช้ชุดฝึกปฏิบัติ แล้วประเมินทักษะปฏิบัติเก็บคะแนนวิเคราะห์ข้อมูล 3 ครั้ง ในระหว่างสอน

3.4.3 ประเมินทักษะหลังการสอน 2 ครั้ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แจ้ง แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นข้อมูล

3.4.4 แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชา พ 31101 ภาสเกดบอล เป็นแบบปลายเปิด แล้วบันทึกข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

$$X = \text{ค่าคะแนนที่ได้}$$

$$N = \text{ค่าคะแนนเต็ม}$$

หาค่าร้อยละ ผู้วิจัยหาค่าร้อยละของนักเรียน ที่ได้คะแนนทักษะผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2. หาค่าเฉลี่ย $\bar{x}$

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\text{เมื่อ } X = \text{คะแนนแต่ละคน}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนนทุกคน}$$

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ X = คะแนนแต่ละคน
 $\sum X$ = ผลรวมคะแนนทุกคน
 N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมโดยใช้สูตร E_1/E_2
(หน่วยศึกษานิเทศก์ 2537 : 16)

$$E_1 = \frac{\sum x_1 / N \times 100}{A}$$

$$E_2 = \frac{\sum x_2 / N \times 100}{B}$$

- เมื่อ N = แทนจำนวนผู้เรียน
 $\sum x_1$ = แทนคะแนนรวมระหว่างเรียนโดยใช้นวัตกรรมกับทุกคน
 $\sum x_2$ = แทนคะแนนของการสอนหลังการใช้นวัตกรรม
 A, B = แทนคะแนนเต็มของการสอน ระหว่างใช้นวัตกรรม และหลังใช้นวัตกรรม

5. แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนวิชา พ 31101 บาสเกตบอล เป็นแบบปลายเปิด

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลผลิต
%	แทน	จำนวน หรือ ความถี่สังเกตหรือวัดได้ เทียบกับจำนวนทั้งหมด

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของแผนการสอน โดยเปรียบเทียบประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลผลิต ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการสอนการพัฒนาสมรรถภาพทางกายของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยการใช้ เกม โรงเรียนเลยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย

N	กระบวนการ			ผลผลิต			E_1/E_2
	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	E_1	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	E_2	
592	80	13	93	70	93	93	93/93

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าประสิทธิภาพของแผนการสอน พ 31101 บาสเกตบอล มีค่า เท่ากับ 93/93 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 แสดงว่าแผนการสอนมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 ได้รับการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยใช้เกม ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ จากการวัดผลประเมินผลก่อน และหลังเรียนของแผนการสอนรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล

N	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
		ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ
45	10	30	69.76	15	33.33	45	100	0.00	0.00

จากตารางที่ 2 พบว่าร้อยละของจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ความสามารถทักษะการยิงประตูบาสเกตบอล ตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 30 คิดเป็นร้อยละ 69.76 ขึ้นไปของการประเมินทักษะก่อนเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 หลังจากใช้เกมการฝึกทักษะการยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่อง นักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเท่ากับ 100% แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะแบบรู้แจ้ง สามารถพัฒนาทักษะการยิงประตูบาสเกตบอลของนักเรียนได้ดีขึ้นมาก

ตารางคะแนนการประเมินผลหลังเรียน
ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 เรื่องการทดสอบสมรรถภาพ

ที่	รายการ ชื่อ-สกุล	คะแนน ทักษะ ปฏิบัติ ก่อน เรียน 10 คะแนน	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2			
			คะแนน 10 คะแนน	คะแนน ที่ได้	X^2	$\bar{x}$	คะแนน 10 คะแนน	คะแนน ที่ได้	X^2	$\bar{x}$
1		2	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
2		3	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
3		4	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
4		3	10	5	2.5	4.9	10	9	81	8.15
5		3	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
6		3	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
7		3	10	3	2.5	4.9	10	7	49	8.15
8		2	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
9		3	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
10		4	10	5	2.5	4.9	10	10	100	8.15
11		2	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
12		3	10	5	2.5	4.9	10	9	81	8.15
13		2	10	4	2.5	4.9	10	9	81	8.15
14		2	10	5	2.5	4.9	10	9	81	8.15
15		2	10	4	2.5	4.9	10	8	64	8.15
16		4	10	6	2.5	4.9	10	8	64	8.15
17		2	10	6	2.5	4.9	10	8	64	8.15
18		2	10	6	2.5	4.9	10	9	81	8.15
19		2	10	6	2.5	4.9	10	9	81	8.15
20		2	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
			$\sum x$	$\sum x^2$			$\sum x$	$\sum x^2$		
			=98	=494			=98	=494		

ตารางคะแนนการประเมินผลหลังเรียน
ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 เรื่องการทดสอบสมรรถภาพ

ที่	รายการ ชื่อ-สกุล	คะแนน ทักษะ ปฏิบัติ ก่อน เรียน 10 คะแนน	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2			
			คะแนน 10 คะแนน	คะแนน ที่ได้	X^2	$\bar{x}$	คะแนน 10 คะแนน	คะแนน ที่ได้	X^2	$\bar{x}$
21		2	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
22		3	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
23		4	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
24		3	10	5	2.5	4.9	10	9	81	8.15
25		3	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
26		3	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
27		3	10	3	2.5	4.9	10	7	49	8.15
28		2	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
29		3	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
30		4	10	5	2.5	4.9	10	10	100	8.15
31		2	10	5	2.5	4.9	10	8	64	8.15
32		3	10	5	2.5	4.9	10	9	81	8.15
33		2	10	4	2.5	4.9	10	9	81	8.15
34		2	10	5	2.5	4.9	10	9	81	8.15
35		2	10	4	2.5	4.9	10	8	64	8.15
36		4	10	6	2.5	4.9	10	8	64	8.15
37		2	10	6	2.5	4.9	10	8	64	8.15
38		2	10	6	2.5	4.9	10	9	81	8.15
39		2	10	6	2.5	4.9	10	9	81	8.15
40		2	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
41		2	10	6	2.5	4.9	10	8	64	8.15
42		2	10	6	2.5	4.9	10	9	81	8.15
43		2	10	6	2.5	4.9	10	9	81	8.15
44		2	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
45		2	10	5	2.5	4.9	10	7	49	8.15
			$\sum x$	$\sum x^2$			$\sum x$	$\sum x^2$		
			=98	=494			=98	=494		

ตารางที่ 3 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้เกมการฝึกทักษะการพัฒนาศมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยการประเมินหลังฝึกปฏิบัติ 2 ครั้ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 จำนวน 45 คน โรงเรียนเลยพิทยาคม อ.เมืองจ.เลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

N	การประเมินทักษะปฏิบัติหลังเรียน	$\bar{x}$	SD
45	ครั้งที่ 1	4.9	0.85
	ครั้งที่ 2	8.15	0.88

จากตารางที่ 3 ผลการพัฒนาศมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีทักษะปฏิบัติไม่ผ่านเกณฑ์และได้รับการพัฒนาศมรรถภาพทางกาย มีทักษะปฏิบัติดีขึ้น โดยการประเมินครั้งที่ 1 คะแนนที่พัฒนาขึ้น ($\bar{x}$) เป็น 8.15 ซึ่งเป็นทักษะที่พัฒนาขึ้นเป็นที่น่าพอใจ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียน ครั้งที่ 1 คือ 0.85 ครั้งที่ 2 เป็น 0.55 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 1 เป็นที่น่าพอใจ

ตารางที่ 4 แสดงเจตคติของนักเรียนต่อการฝึกปฏิบัติ รายวิชา พ 31101 บาสเกตบอลของนักเรียนที่มีทักษะไม่ผ่านเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการพัฒนาศมรรถภาพทางกาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลขพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ลำดับ ที่	ข้อคิดเห็น	จำนวน นักเรียน
1	รู้สึกสนุกสนานที่ได้เล่นบ่อยๆ ทำให้เกิดความชำนาญมากขึ้น กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในการยิงประตู	19
2	ภูมิใจที่สามารถเล่นทีมกับเพื่อน ๆ ได้ ได้ทราบกติกาการแข่งขันมากขึ้น บางคนไม่เคยเล่นมาก่อน หรือเล่นได้ไม่ดี จึงมีความสุขกับการเล่น	18
3	ประทับใจมากที่เพื่อน ๆ ช่วยฝึกซ้อม ให้กำลังใจเรา เห็นน้ำใจเพื่อนที่ช่วยตักเตือน แนะนำการเล่น เกิดความกล้าถาม กล้าเล่นยิ่งขึ้น	16
4	ภูมิใจที่เล่นได้ดีขึ้นกว่าเดิม ทำให้มีทักษะดีขึ้น และนำความรู้ไปใช้ในการออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน ได้ออกกำลังกายและมีพัฒนาการเล่นเพิ่มขึ้น	14
5	มีความมั่นใจในการยิงประตูมากขึ้น หลังได้ฝึกเพิ่มเติม ทำให้เกิดทักษะเกิดความชำนาญ รู้จักข้อดี ข้อเสียของตนเอง เพื่อที่จะได้ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น	12
6	คิดที่ได้เล่นได้ฝึกปฏิบัติกับเพื่อนต่างห้องเรียน ทำให้เกิดความสามัคคีมากขึ้น รู้เทคนิคใหม่ๆ ในการเล่น รู้สึกว่าเพื่อน ๆ มีน้ำใจนักกีฬา	11
7	ได้เล่นกีฬาที่ตนเองชอบ ทำให้สุขภาพแข็งแรง สุขภาพจิตดีขึ้น	10
8	รู้จักจังหวะการยิงประตู มีความเข้าใจการเล่นมากขึ้น จากที่ไม่เคยยิงประตูเลย ทำให้ยิงประตูได้มากขึ้น มีความแม่นยำมากขึ้น	9
9	ได้รู้จักข้อบกพร่องของตนเอง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของเพื่อนได้เล่นอย่างอิสระ ไม่มีความกดดันเหมือนตอนสอบ อยากเล่นกับเพื่อนอย่างนี้อีก	7
10	เลี้ยงลูกบาสเกตบอลและยิงประตูได้ชำนาญขึ้น	6
11	ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และได้แลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ กับเพื่อน อยากได้เวลาฝึกซ้อมบ่อยๆ อย่างนี้มากเพราะรู้สึกกังวลว่าจะเล่นได้ไม่ดี เพราะเพื่อน ๆ ในกลุ่มมีทั้งคนที่เล่นเก่งและเล่นไม่เก่ง	5
12	มีความพอใจกับผลการเรียนที่ทำได้ หลังจากฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมและทำได้ดีขึ้น	4
13	คิดที่อาจารย์สอนการจัดการแข่งขันกีฬาให้จะนำไปใช้จัดการแข่งขันที่หมู่บ้านตนเองต่อไป มีเพื่อนเพิ่มมากขึ้นจากเดิมจึงรู้สึกภูมิใจมาก	4
14		2

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมองเห็นคุณค่า ประโยชน์และความสำคัญ จำเป็นในการฝึกทักษะพื้นฐานการยิงประตูบาสเกตบอล การได้ร่วมเล่นกีฬา การได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมการได้เล่นกับเพื่อน ๆ เกิดความสนุกสนาน เกิดความภาคภูมิใจที่เล่นได้ ประทับใจเพื่อน ๆ ที่ได้แนะนำในการฝึกซ้อม แบบจริงจัง ทำให้เกิดกำลังใจ ถึงแม้จะต้องฝึกบ่อยๆ นานๆ หลายๆ ครั้ง ก็ตาม และส่งผลให้การเรียนดีขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อกีฬาบาสเกตบอล ในระดับที่น่าพอใจมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลการพัฒนาการพัฒนาศมรรถภาพทางกาย โดยใช้เกมช่วยสอน และแผนการสอนรายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล และแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น (เจตคติ) ของนักเรียน ต่อวิชาบาสเกตบอล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนเลยพิทยาคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการพัฒนาศมรรถภาพทางกาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม
2. เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาบาสเกตบอล

ผลการวิจัย

1. ได้เกมฝึกทักษะการพัฒนาการพัฒนาศมรรถภาพทางกาย ที่มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 93/93
2. ค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลการวัดผลหลังเรียนร้อยละ 100
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาบาสเกตบอลอยู่ในระดับพอใจมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการเรียนรู้รายวิชา พ 31101 บาสเกตบอล ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 ปีการศึกษา 2562 เรื่องพัฒนาการพัฒนาศมรรถภาพทางกายโดยใช้เกมช่วยสอน
2. เกมการฝึกทักษะการยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่อง
3. ตัวอย่างแบบแสดงความคิดเห็น เจตคติ ของนักเรียนต่อการเรียนวิชาบาสเกตบอล

สรุปผล

จากผลการพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกมการฝึกทักษะการยิงประตูบาสเกตบอลแบบต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนฝึกการยิงประตูเพิ่มเติมหรือยิงประตูซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง นอกเวลาเรียน เพื่อให้เกิดความแม่นยำ นอกเวลาเรียนเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความตื่นตัว กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดทักษะ ความชำนาญและความแม่นยำและมีเจตคติที่ดีต่อการเล่นบาสเกตบอล ถือว่าเป็นการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีความสุขในการเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง ให้ความสำคัญให้เกิดประโยชน์ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และส่งผลให้นักเรียนเล่นทีมได้อย่างสนุกสนาน มีความสุขในการเล่นกับเพื่อน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

บรรณานุกรม

- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2535). การศึกษาปัญหาอุปสรรคการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาไทย: ศึกษากรณีศึกษาของนักกีฬาในการแข่งขัน โอลิมปิก. กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย. เกษมสันต์ พานิชเจริญ. (2551). ผลของการฝึกจินตภาพที่มีต่อความสามารถในการเล่นวินด์เสิร์ฟ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออก กาลังกายและ การกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา
- จรินทร์ ธารรัตน์. (2519). การทดสอบและวัดผลทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชัยพจน์ รักราม. (2549). “การวิจัยในชั้นเรียน” ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 19 (สิงหาคม - กันยายน) : 12-17.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 4).ชลบุรี:งามช่าง
- นิติพันธ์ สระภักดี. (2542). หลักการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา, โครงการ
- ตำราวิชาการของกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพล อดุลยเดชมหาราช เนื่องในวโรกาสปีกาญจนาภิเษก, พิมพ์ที่โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี.
- นิติพันธ์ สระภักดี. (2542). หลักการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา, โครงการ
- ตำราวิชาการของกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพล อดุลยเดชมหาราช เนื่องในวโรกาสปีกาญจนาภิเษก, พิมพ์ที่โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี.
- ประวัติ เอรารธรรม์. (2542). การวิจัยในชั้นเรียน.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูเพล. ปิทธิธรรมน์ พันธบุรุษย์ ผู้แปลและเรียบเรียง. (2545). แผนภูมิชุดยอคกลยุทธ์การจัดการ = 100 management charts / Soichiro Nagashima.กรุงเทพฯ: มณีสร.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2544). แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่. บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จ กัด.
- เรื่องวิทยุเกษสุวรรณ. (2545). การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน.กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์. วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2540). หลักการพลศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2545). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ .ในผู้จัดการรายวัน (หน้า 7). กรุงเทพฯ: เนตรนิมิตการพิมพ์
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2524. การเปรียบเทียบระดับและการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติต่อ วิชาชีพครูและความตั้งใจใฝ่ประกอบวิชาชีพครูระหว่างนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้น ปีที่ 1
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์.(2542). มุ่งสู่ครูคุณภาพการศึกษา.กรุงเทพฯ ; วัฒนาพานิช.
- สมชาย ประเสริฐศิริพันธ์. (2544). บาสเกตบอล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2544.

สุวमित ว่องวานิช และ นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2547). การประเมินผลการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติ

สุเนต นวกิจกุล. (2524). การสร้างสมรรถภาพทางกาย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
การศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 พหุกรรมศึกษา. เอกสารการประชุมทางวิชาการการวิจัยเกี่ยวกับ
ปฏิรูปการเรียนรู้โดยสานักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 19-20
กรกฎาคม 2547.

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม. (2537). แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน . (ออนไลน์)
สืบค้นจาก http://www.moobankru.com/article_18_09_2002.html(5 ตุลาคม 2559)

สุพิตร สมาหิโต. (2538). การผ่อนคลาย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
(2544). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ศิริพงษ์ เสภาภย. (2546). หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.

ศิลป์ชัย สุวรรณธาดา. (2533). การเรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหว ทฤษฎีและปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ (2548). การเรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวทฤษฎีและปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สำนักวิชา
วิทยาศาสตร์การ

กีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อุทุมพร จารมาน. (2537). การวิจัยของครู. กรุงเทพฯ : ฟีนีฟับลิชชิง.

อัจฉรา สระวาสี. (2540). การศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อหลักเกณฑ์และวิธีการใน
การประเมินความชำนาญการและผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งอาจารย์3 กรุงเทพฯ : เอกสารทางวิชาการของส่วนวิจัยและพัฒนาอันดับที่3/2542
สำนักงาน ก.ค. 2540.

Clark, H.L. and I.S. Starr. 1976. Secondary School Teaching Methods. 3rd ed. New York : The
Macmillan Publishing.

Deming, W.E. 2004. Out of the Crisis. Cambridge, Mass : Massachusetts Institute of Technology.

Johnson, P.; & Stolberg, D. (1971). Conditioning. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Simpson, J.A. and E.S. Weiner. Oxford English Dictionary. Second Edition. Oxford, Great
Britain : Clarendon, 1989.